

AVSKAFFA KVINNOFÖRENINGARNA!

Av folkskollärare INGRID LYCKEFORS

Särskilt inom den yngre generationen har det ofta ifrågasatts, om särskilda kvinnoföreningar har någon som helst uppgift att fylla. Är det inte enbart beroende på kvarlevor från en gångens tids köns- eller specifikt rösträttstänkande? Är det inte dags att avskaffa de politiska kvinnoorganisationerna? Jo, så tycker bland andra ledamoten av HUF:s förbundsstyrelse och en av landets yngsta landstingsledamöter, folkskollärare Ingrid Lyckefors. Hon tror dock inte att man utan vidare kan avskaffa kvinnoföreningarna. I stället bör man successivt inlemma dem i organisationen i form av "kvinnoråd" för att senare låta dem helt uppgå i moderföreningarna. Det är dags, anser förf., att vakna upp.

Kritiken mot de politiska kvinnoföreningarna har åter tagit fart. In-sändarspalter, motioner, diskussioner i skilda föreningar och enskilda yttranden är klara belägg här för.

Man kan kanske undra varför denna fråga på nytt aktualiserats. Ett entydigt svar är naturligtvis svårt att ge. Flera faktorer medverkar till att missnöjet sprider sig. I viss utsträckning är det säkert fråga om en generationsmotsättning. Så enkelt kommer man dock inte ifrån problemet. Som de politiska kvinnoföreningarna ser ut i dag undgår de inte den ständiga kritiken. En förnyelse inom föreningen, eller ännu hellre en integration med moderföreningen, är vad man efterlyser.

Vad är då syftet med en politisk förening och behöver vi verkligen en separat kvinnoorganisation? Jag kan inte inse att det skulle föreligga någon större skillnad i partiets och kvinnoorganisationens målsättning. Målet måste vara att skola medlemmarna till politiskt kunniga och aktiva personer. Inom föreningen skapas en kamratlig tillvaro, "ett gäng", som är berett att ge sig ut och slåss för sina idéer.

Hur dessa kamratliga gäng skapas skiftar från förening till förening beroende på sammansättningen. Vad jag har svårt att förstå är emellertid att kvinnorna måste gå för sig själva och bilda sitt eget lilla gäng. I stället för att vara en kvalificerad kamratkrets splittrar man upp sig på två föreningar. Inte så sällan uppträder dessa som rivaler och utgör splittrande faktorer i skilda sammanhang. Hur många gånger har t. ex. i valfrågor prestige i stället för kunnighet fått avgöra?

Nöje eller nytta

Menar man däremot att syftet med kvinnoföreningar är ett annat än vad det är för övriga politiska organisationer håller inte det ovan förda resonemanget. Har man som mål att samla ett stort antal medlemmar som man vill roa och underhålla, kan man bättre förstå varför man på sina möten så mycket sysslar med helt opolitiska samkväm m. m. Jag är dock inte övertygad om att ens flertalet av dessa medlemmar är nöjda med denna verksamhet. Man förstår dem som reagerar negativt när deras medlemsavgifter går till att betala mannekänguppvisningar, eller de som går till en klubbafton i förhoppning om att bli informerade i det dagsaktuella politiska läget och blir satta att klippa julpynt! Det finns otaliga exempel på liknande samkväm som för en politiskt ambitiös kvinna måste te sig främmande, om inte rent av förnedrande. Det

är ju ändå en *politisk* organisation det rör sig om.

När man talar om faran att i samband med en avveckling av kvinnoföreningarna mista ett stort antal medlemmar och därmed, som man tror, röster, ser man kortsiktigt på problemet. Partiet måste tvärtom vinna på att organisationen utgöres av en politiskt kunnig och kvalificerad grupp som opinionsbildare. Ingenting vore väl då naturligare än att i dessa grupper kvinnor och män skolades samtidigt och fick en så allsidig utbildning som möjligt.

Den politiska skolning som i dag förekommer i kvinnoföreningarna är alltför ensidigt inriktad på vissa politiska frågor. Familjepolitiken dominerar klart. Det finns förvisso åtskilligt mera som skulle kunna engagera kvinnan i politiken, men på grund av slentrian blir hon tilldelad och åtar sig just dessa frågor.

Ointressant

Bristen på aktiva politiker bland kvinnorna beror kanske just på att vad man väntar sig att de skall engagera sig i, ligger helt utanför deras intresseområde. Då avstår de hellre till förmån för annan verksamhet.

Man måste alltså göra politiken mera lockande för att kvinnan skall ta del i den. Men gör då inte partiorganisationen något? Vill man intressera kvinnan att göra en aktiv politisk insats, måste hon få kän-

na att förtroendet för henne är odelat. Kvinnans eget uppträdande måste givetvis också präglas av att hon förväntar sig detta förtroende. Gör hon det genom att ansluta sig till en separat organisation? — Knappast.

Det har ibland framhållits att kvinnoorganisationen har en stor uppgift att fylla som ett forum för träning i tal- och debatteknik. Kvinnan skulle, menar man, behöva en speciell duvning innan hon törs delta i en debatt i en så avancerad församling som den med manliga deltagare. Det kan vara svårt för vem som helst att de första gångerna yttra sig i mera officiella sammanhang — man må vara kvinna eller man. I grunden tror jag inte kvinnan har svårare för detta än mannen. Varför är det då på det viset att så många kvinnor tigger i den offentliga debatten? Förekomsten av kvinnoföreningar tycks inte ha hjälpt mycket. Det tigs fortfarande.

Är det inte helt enkelt så att just förekomsten av speciella kvinnoföreningar låser fast och konserverar en vanföreställning, så att kvinnan tror att hon är sämre debattör än mannen och därför inte vågar yttra sig. Det enda riktiga är förstås att träna sig i en naturlig miljö. I vilken nämnd, fullmäktigeförsam-

ling eller riksdag hittar vi enbart kvinnor?

Slå samman!

Rent organisatoriskt skulle partiet vinna på en sammanslagning av de båda organisationerna. Ett mindre antal tjänstemän och övrig rationalisering skulle eliminera dubbelarbete och administrativa olägenheter, som måste finnas i fallet med två organisationer.

Man har en tendens att skjuta sammanslagningen på framtiden — tiden är inte inne, sägs det, men någon gång måste man väl börja så att utvecklingen på ett naturligt sätt påverkas i den önskade riktningen. Jag tror inte att man kan avskaffa kvinnoföreningarna i ett slag. Man bör istället successivt inlemma dem i organisationen kanske i form av "kvinnoråd" för att småningom låta dem helt uppgå i moderföreningarna.

Även de politiska organisationerna måste förnya sig för att hänga med i utvecklingen. Man bör planera för ett framtida samhälle och inte låsa fast sig i en organisation, som passade gårdagens situation. Det är det samhälle vi nu verkar och lever i som skall ange riktlinjerna för hur arbetet måste utformas. Det är dags att vakna om inte sömnen skall bli en Törnrosasömn!